

Obchodování s finančními futures a související daňové dopady

Štěpán Karas
Jana Antošová
13. dubna 2011

Agenda

- DPH aspekty obchodů s finančními futures na elektřinu
- Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Legislativní úvod

- Česká DPH legislativa
 - Zákon č. 235/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů
- Evropská DPH legislativa
 - Směrnice 2006/112/ES
 - Související nařízení (novelizováno 2011)
 - Rozsudky Soudního dvora EU

DPH aspekty obchodů s finančními futures na elektrinu

Pojetí finančních futures na elektřinu

- Sjednávání obdobně jako v případě kontraktů na fyzickou dodávku
 - Kaskádování kontraktů
 - Denní mark-to-market settlement
 - Uzavírání protipozice
- Ukončení kontraktu
 - Uzavřením protipozice
 - Finančním vypořádáním

DPH aspekty obchodů s finančními futures

- DPH režim není výslovně zakotven v českém zákoně o DPH a ani ve Směrnici
- V praxi uplatnění DPH v závislosti na typu futures kontraktu
 - Futures s fyzickým vypořádáním – plnění podléhající DPH – dodání zboží
 - Futures s peněžním vypořádáním – plnění osvobozené od DPH bez nároku na odpočet DPH na vstupu – finanční služba
 - Zákon o podnikání na kapitálovém trhu
 - Změny v uplatnění DPH při uzavření futures pozice
- Alternativní názory ohledně uplatnění DPH u futures
 - Stanovisko Evropské bankovní federace (EBF) – finanční vypořádání u futures kontraktů by mělo být mimo předmět DPH

DPH aspekty obchodů s finančními futures

- Vykázání obchodování s finančními futures v přiznání k DPH
 - Plnění osvobozené od DPH – řádek 50 (případně i 51)
 - Plnění mimo předmět DPH – nevykazuje se v přiznání k DPH
- Stanovení základu daně pro účely DPH

DPH aspekty obchodů s finančními futures – příklady (I)

- Příklad č. 1
 - Společnost A uzavře futures s finančním vypořádáním (krátká pozice) za cenu 42 EUR/MWh
 - Závěrečný kurz futures pro příslušný burzovní den klesl na 40 EUR/MWh a v rámci denního zúčtování společnost A obdrží 2 EUR/MWh
 - K poslednímu dni splatnosti futures kontraktu (datum ukončení finančního vypořádání) bude cena elektrické energie 39 EUR/MWh a v rámci konečného zúčtování obdrží společnost A 1 EUR/MWh
 - V přiznání k DPH by měl být vykázán celkový výsledek ve výši 3 EUR/MWh z daného futures kontraktu na řádku 50 (plnění osvobozené od DPH bez nároku na odpočet DPH)

DPH aspekty obchodů s finančními futures – příklady (II)

- Příklad č. 2
 - Společnost A uzavře futures s finančním vypořádáním (dlouhá pozice) za cenu 42 EUR/MWh
 - Závěrečný kurz futures pro příslušný burzovní den klesl na 40 EUR/MWh a v rámci denního zúčtování společnost A zaplatí 2 EUR/MWh
 - K poslednímu dni splatnosti futures kontraktu (datum ukončení finančního vypořádání) bude cena elektrické energie 39 EUR/MWh a v rámci konečného zúčtování zaplatí A 1 EUR/MWh
 - Celkový výsledek daného futures kontraktu je ztráta 3 EUR/MWh.
 - Je třeba vykázat v přiznání k DPH?

DPH aspekty obchodů s finančními futures – příklad (III)

- Příklad č. 3
 - Společnost A uzavře futures s finančním vypořádáním (krátka pozice) za cenu 42 EUR/MWh
 - Závěrečný kurz futures pro příslušný burzovní den klesl na 39 EUR/MWh a v rámci denního zúčtování společnost A obdrží na účet 3 EUR/MWh
 - Společnost A uzavře futures s finančním vypořádáním (dlouhá pozice) za cenu 41 EUR/MWh a tím uzavře svou pozici. V rámci zúčtování bude společnosti A odepsáno z účtu 1 EUR/MWh.
 - Je třeba vykázat v přiznání k DPH?

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Krácení odpočtu DPH

- Finanční služby
 - Osvobozené od DPH bez nároku na odpočet
 - Může vznikat povinnost krátit nárok na odpočet DPH koeficientem
- Pro účely DPH je rozlišováno mezi
 - Koeficientem pro krácení odpočtu DPH podle § 76 zákona o DPH
 - Poměrným koeficientem

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Nárok na odpočet DPH u obchodníka

- Osvobození od DPH bez nároku na odpočet DPH
 - Není nárok u přímo souvisejících vstupů (resp. přijatých plnění)
- Rozdělení přijatých plnění do tří skupin s různou výší nároku na odpočet DPH
 - a) Nárok na odpočet DPH v plné výši
 - b) Nárok na odpočet DPH ve zkrácené výši
 - c) Není nárok na odpočet DPH
- Rozdělení v závislosti na přímé a bezprostřední přiřaditelnosti vstupů k příslušným výstupům (případně u režijních nákladů k jasně vymezené části ekonomické činnosti)

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Nárok na odpočet DPH u obchodníka

- Příklady rozdělení do tří skupin pro odpočet DPH
 - Pořízení elektřiny za účelem jejího dalšího dodání – nárok na odpočet DPH v plné výši
 - Nájemné kancelářských prostor kde se obchoduje s futures na fyzické i finanční vypořádání – krácený nárok na odpočet DPH
 - Pořízení počítače pro obchodníka, který obchoduje pouze s futures kontrakty na finanční vypořádání – není nárok na odpočet DPH

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Koeficient pro krácení odpočtu DPH

- Koeficient se určí jako podíl, v jehož
 - čitateli je součet hodnot uskutečněných plnění s nárokem na odpočet DPH, a ve
 - jmenovateli je celkový součet hodnot čitatele a součet hodnot plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet DPH
- Koeficient se zaokrouhlí na celé % nahoru
- Koeficient se kalkuluje za kalendářní rok (tzv. vypořádací koeficient)

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Koeficient pro krácení odpočtu DPH

- Hraniční případy koeficientu
 - Menší než 1% – koeficient roven 1%
 - Větší než 95% – koeficient roven jedné (100%)
- Je třeba do koeficientu zahrnovat všechna plnění?
 - Prodej dlouhodobého majetku
 - Finanční služby a převod nebo nájem nemovitostí pouze pokud jsou doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně
- Mohou být finanční futures doplňkovou činností uskutečňovanou příležitostně?

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Koeficient pro krácení odpočtu DPH

- Krácení odpočtu DPH v průběhu příslušného kalendářního roku
 - V průběhu daného kalendářního roku se krátí tzv. zálohovým koeficientem
 - Zálohový koeficient se určí jako
 - a) vypořádací koeficient za předchozí kalendářní rok
 - b) pokud není vypořádací koeficient za předchozí kalendářní rok (u nových plátců), plátce určí odhadem
 - Na konci příslušného kalendářního roku se provádí vypořádání (rozdíl mezi vypořádacím koeficientem za daný kalendářní rok a zálohovým koeficientem).

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Poměrný koeficient

- Nárok na odpočet se zkrátí „poměrným koeficientem“ v případě plnění použitých jak v rámci ekonomických činností, tak pro účely mimo ekonomickou činnost
- Stanovení podle skutečného použití vs. kvalifikovaným odhadem
- Přijatá plnění, u kterých se použijí oba koeficienty – nárok na odpočet DPH se stanoví jako součin obou koeficientů

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Poměrný koeficient

- U přijatých plnění, které nejsou dlouhodobým majetkem, možnost volby uplatnění nároku na odpočet DPH
 - a) Uplatnění plného odpočtu DPH a následné dodanění soukromého použití
 - b) Uplatnění kráceného odpočtu DPH při přijetí plnění (aplikace zálohového poměrného koeficientu v průběhu kalendářního roku)
- U dlouhodobého majetku uplatnění odvislé od data pořízení
 - Pořízený do 31. března 2011 – možnost volby jak uvedeno výše
 - Pořízený po 1. dubnu 2011 – postup pouze podle bodu b) a sledování způsobu využití v následujících čtyřech letech

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Úprava odpočtu DPH u majetku

- Úprava odpočtu DPH se vztahuje pouze na dlouhodobý majetek (jak je definován v zákoně o daních z příjmů)
- Novela zákona o DPH účinná od 1. dubna 2011 mění principy týkající se úpravy a vyrovnání odpočtu DPH
 - Na majetek pořízený před 31. březnem 2011 se uplatní stará pravidla úpravy a vyrovnání odpočtu DPH
 - Na majetek pořízený po 1. dubnu 2011 se uplatní nová pravidla úpravy odpočtu DPH

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Úprava odpočtu DPH do 31. března 2011

- Úprava odpočtu DPH
 - Provádí se, pokud v období 5 let od pořízení dojde ke změně účelu použití
 - Vždy se provádí ročně na období zbývajících v rámci této pětileté lhůty
- Vyrovnání odpočtu DPH
 - Provádí se, pokud dojde ke změně koeficientu pro krácení odpočtu DPH o více jak 10% v období 5 let následujících po pořízení
 - Porovnání každého roku samostatně s původním rokem pořízení

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Úprava odpočtu DPH od 1. dubna 2011

- Úprava a vyrovnání odpočtu DPH před 31. březnem 2011 nahrazena novým institutem úpravy odpočtu DPH
- Jak pro koeficient pro krácení odpočtu DPH podle § 76 zákona o DPH tak i pro poměrný koeficient
- Počítá se za každý kalendářní rok samostatně
- Lhůta 5 let, v případě pozemků, staveb, bytů a nebytových prostor 10 let

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Úprava odpočtu DPH – výpočet

- Roční úprava odpočtu daně nově jen ve výši jedné pětiny/desetiny daně, a to opakovaně (nově tedy jiné dopady na cash flow)
- Povinnost/možnost provést úpravu, pokud by vedla k vyšší než desetiprocentní úpravě odpočtu

Uplatněný nárok na odpočet	10000					
Ukazatel nároku na odpočet	1	0,9	0	0	0	0

Postup	DPH připadající na jeden rok	2000	2000	2000	2000	2000
2011	DPH k vrácení každý rok	0	0	2000	2000	2000

Postup	<i>Zbývající DPH</i>	<i>10000</i>	<i>8000</i>	<i>6000</i>	<i>4000</i>	<i>2000</i>
2010	<i>DPH k vrácení</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>6000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Úprava odpočtu DPH – výpočet

- Pokud byl příslušný majetek používán pro změněné účely pouze po část příslušného kalendářního roku, částka úpravy odpočtu daně se přiměřeně zkrátí
- Jak stanovit tento poměr? Nutné sledování po dnech?

Uplatněný nárok na odpočet	10000					
Ve 2. roce byl majetek až do 30.6. používán jen pro zdanitelnou činnost						
Ukazatel nároku na odpočet	1	0	0	0	0	0

Postup	DPH připadající na jeden rok	2000	2000	2000	2000	2000
2011	DPH k vrácení každý rok	0	1000	2000	2000	2000

Postup	Zbývající DPH	10000	8000	6000	4000	2000
2010	DPH k vrácení	0	8000	0	0	0

Úprava nereflektovala využívání pouze po část roku

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Úprava odpočtu DPH – výpočet

- Pokud byl příslušný majetek v průběhu období pro úpravu odpočtu daně dodán, dojde k jednorázové úpravě
- V roce prodeje není nutné/možné stanovit poměr použití v jednotlivých částech příslušného kalendářního roku

Uplatněný nárok na odpočet	10000					
Ve 3. roce majetek do 30.6. používán beze změny stejně jako ve 2. roce						
Ve 3. roce 1.7. prodán (prodej zatížen DPH)						
Ukazatel nároku na odpočet	1	0	1	-	-	

Postup	DPH připadající na jeden rok	2000	2000	2000	2000	2000
2011	DPH k vrácení	0	2000	0	0	0

Postup	Zbývající DPH	10000	8000	6000	4000	2000
2010	DPH k vrácení	0	8000	-6000	0	0

Dopady na DPH agendu a vstupy obchodníka

Uplatnění odpočtu DPH po 1. dubnu 2011

- Zásadní pro možnost uplatnění nároku na odpočet DPH bude obdržení daňového dokladu
 - Před obdržením daňového dokladu obecně nebude možné uplatnit nárok na odpočet DPH, a to i když už nastalo DUZP (či v případě dokladu na zaplacení došlo ke zdanění úhrady před DUZP)
 - Příklad:
 - DUZP přijatého plnění nastalo dne 30. dubna a doklad přijat 15. května
 - Nárok na odpočet DPH nejdříve ve zdaňovacím období za květen
- Pokud obdrženy daňový doklad nemá veškeré náležitosti
 - Nárok lze prokázat jiným způsobem, ale pozor...
 - ...nelze aplikovat pokud chybí údaje rozhodné pro výpočet daně nebo DIČ

Kontakty

Štěpán Karas

- Tel.: 246 042 221
- E-mail: stkaras@deloittece.com

Jana Antošová

- Tel.: 246 042 442
- E-mail: jantosova@deloittece.com

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou, a jejich členských firem. Každá z těchto firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Podrobný popis právní struktury společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejich členských firem je uveden na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

© 2011 Deloitte Česká republika